

Foto's: Erik Franke en het passiefhuisproject: de dijkwoningen in Sliedrecht

dezelfde reden moet de architect zich ook matigen in volume en plasticiteit. En tenslotte moeten we specifieke investeringen beheersbaar houden: ecologen worden soms kwaad als we, vanwege de kosten, voor kalkzandsteen en polystyreen als isolatie kiezen."

Ambities

De mobiele telefoon gaat af. Informatie over de elektrische auto. Daarvan moeten er, meent het kabinet in z'n ondoorgrondelijke wijsheid, in 2020 een miljoen van rijden terwijl een kwart al moeilijk wordt, heeft research uitgewezen. Franke ziet even

overspannen ambities in de bouw. "In het convenant 'Meer met minder' dat de overheid en corporaties met de bouwsector afgesloten hebben, staat een besparing van honderd PetaJoule in 2020. Dat kan niet met traditionele methoden worden gerealiseerd, vergt import uit het buitenland en een nieuwe benadering. Details worden weer belangrijk. De enige manier om kwaliteit te borgen, is door de producenten verantwoordelijk voor levering en plaatsing te maken." Volgens Franke past het passiefhuis uitstekend in het convenant. Grote spelers zijn noodzakelijk voor een meerjarige gidsfunctie. Kleinere

ontwikkelingen moeten echter niet vergeten worden. "Gelukkig ziet de overheid het belang daarvan in. Alleen omdat kleinere partijen erin geloofden, is het gelukt het passiefhuisconcept ook hier handen en voeten te geven." De markt wordt wakker, denkt Franke: "met passiefhuizen kunnen architecten en projectontwikkelaars zich goed in de markt positioneren om drie uiteenlopende waarden – comfort, toekomst, cultuur – weer bij elkaar te brengen."

Meer informatie: www.passiefhuis.nl

COLUMN Judith Zadoks · Organisatieadviseur en uitgever

Natuurlijk ritme

Het lijkt wel een trend: burn-out raken in een enerverende baan in het bedrijfsleven, ontslag nemen, en vervolgens wandelcoach worden. Anderen helpen hun natuurlijk ritme terug te vinden en niet opgebrand te raken. Dat is nodig want we doen onze natuur voortdurend geweld aan door te hard te werken, teveel binnen te zitten, te laat naar bed te gaan, enzovoort. De klok gaat boven het bioritme, eisen van buitenaf boven ons innerlijk kompas.

Hetzelfde geldt voor organisaties, waar voortdurende verandering vaak uitmondt in algehele uitputting. Pogingen om grip te krijgen leiden vooral tot starre structuren en procedures, waarin de stromende energie en creativiteit stolt.

Het antwoord hierop? Terug naar de natuur! Niet letterlijk, maar in de zin van herstel van het natuurlijk ritme en het besef van onderlinge verwevenheid.

Mensen en organisaties kunnen niet voortdurend op hun tenen lopen; na spanning is ontspanning noodzakelijk. Zoals de afwisseling van activiteit en rust in de cyclus der seizoenen. Geen boer zal het in zijn hoofd halen hier tegenin te gaan. Meebewe-

gen levert het meeste op en kost de minste energie. Waarom is dit besef zo weinig doorgedrongen tot organisaties? Waarom wordt er zo zelden een pauze ingelast, om daarna weer volop te kunnen groeien? Waarom geen vitaliteitsbeleid in plaats van kwaliteitsbeleid, of cursussen 'go with the flow' in plaats van SMART doelen stellen?

De 'slowbeweging' biedt tegenwicht: handelen in het tempo dat past bij de situatie, het 'tempo giusto'. Soms versnellen, soms vertragen of stilstaan. In een natuurlijk ritme wordt de energie optimaal benut en versterken bewegingen elkaar. Dit vraagt een andere vorm van leiderschap, met gevoel voor natuurlijk ritme, vanuit het diepe besef dat alles elkaar beïnvloedt.

Wie zijn eigen natuurlijk leiderschap wil versterken begint met de realisatie dat wij niet los staan van de natuur. Wij zijn natuur, of we willen of niet. Ontkiemend, groeiend, bloeiend, oogstend, zaiend, rustend. Steeds opnieuw. En uiteindelijk vergankelijk.

